

— **Kranjsko.** V ponedeljek, dne 1. decembra, so se vršile volitve za deželni zbor iz splošne skupine. Izvoliti je bilo 11 poslancev, 10 na deželi in 1 v Ljubljani. Danes, v torek, ko to pišemo, smo dobili poročilo, da je vseh 10 kandidatov naše Slovenske Ljudske Stranke izvoljenih. Natančne številke objavimo med najnovejšimi novicami. V mestu Ljubljani, kjer so liberalci skoro z gotovostjo pričakovali, da bo njih kandidat Turk zmagal že pri prvotni volitvi, je prišlo med liberalcem Turkom in našim Kregarjem do ožje volitve, ki se vrši dne 6. novembra. Kregar je dobil 1526, Turk 2684, socialni demokrat Kristan 842 in Nemeč Brandt 444 glasov. Torej liberalci niti v Ljubljani nimajo več večine. — Prihodnji torek, dne 9. t. m., volijo kmečke občine. V tej skupini se voli 14 poslancev.

— **Hrvaško.** Cesar je s posebnim pismom dne 27. novembra odstavil barona Skrleca kot komisarja na Hrvaškem in ga je imenoval za bana. S tem je proglašena tudi časnikarska ter zborovalna svoboda. Volitve za hrvaški sabor se bodo v kratkem razpisale. Hrvaške stranke se že pridno pripravljajo na nove volitve. Koalicija, v katero so združeni srbski in hrvaški liberalci, bo v mnogih okrajih pomagala madžaronom proti drugim domoljubnim hrvaškim strankam, posebno proti stranki prava in kmečki stranki, katero vodi znani Stjepan Radić. Take so razmere na Hrvaškem. V stranki prava, katera je glede političnih nazorov sorodna z našo Slovensko Ljudsko Stranko, je hud razdor. Stranka je razcepljena v pristaše voditelja Starčevića na eni in frankovce na drugi strani. Kakor pa poročajo listi, bo glede saborskih volitev najbrž prišlo med obema skupinama do sporazuma in bosta obe struji skupno nastopili. — S tem, da je odpravljen komisariat in se odpravijo vsaj za silo ostre odredbe, ki so pogazile svobodo, se je hrvaško ljudstvo zopet oddahnilo. A Bog ve, kako dolgo bo zopet trajala „svoboda“ na Hrvaškem. Ubogi Hrvatje ječijo vsled svoje needinosti v madžarskih kleščah.

— **Ogrsko.** V deželah, kjer vladajo liberalci, ima pravica zavezane oči. Tako je posebno na Ogrskem. Te dni je bilo objavljeno povišanje pri najvišjih budimpeštanskih sodiščih. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da je bil zapostavljen izborni sodnik Balonyi, ki je bil v procesu Lukacs-Desy poročevalec in je zahteval dopustitev popolnega dokaza resnice. V opozicijskih krogih se zatrjuje, da se je ogrska vlada z zapostavljenjem sodnika Balonyja hotela samo maščevati za razsodbo v Lukacs-Desyjevem procesu. — V ogrskem državnem zboru pritiska vlada in večina s kruto železno roko na opozicijo. Kakor hitro se cglasi kak poslanec opozicije k besedi in pove kako bridko resnico v obraz liberalni vladi in večini, že ga izključijo iz zborničnih sej. Liberalcem resnica v oči kolje! — Znani Košut je že ozdravel in se je bogato oženil z neko grofico.

— **Italijani v Avstriji** postajajo zadnji čas silno nemirni. Kakor znano, bi Italijani radi prisilili našo vlado, da jim ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Italijanski študentje v Gradcu so si mislili, da kar ne gre mirnim potom, s pomočjo poslancev, bo šlo s silo. Uprizorili so v Gradcu dne 27. novembra pred vseučiliščem in na ulicah burne kravale ter kričali na ves glas, da jim mora dati vlada vseučilišče. Mladi Lahi pa so klicali vmes tudi: Živio Italija, proč z Avstrijo! A skupili so jo. Med Nemci in Italijani je nastal pred vseučiliščem hud pretep. Vmes je posegla tudi policija ter je hotela pretepače razgnati; a bilo je že prepozno. Nemci in Lahi so se tako zdelali, da je bilo 8 Nemečev hudo, 9 pa lahko ranjenih, nekateri so bili ranjeni celo z noži. Lahi so dobili le bolj lahke poškodbe. Iz tega se vidi, da so Lahi bolj bojeviti. Nemečev je bilo 450, Lahov pa samo 250. Policija je nekaj Lahov zaprla. Predavanja na vseučilišču so bila prekinjena. Korajža italijanskih vseučiliščnikov je tudi ojunčila učence na srednjih šolah v Trstu, da so nekega dne kar začeli štrajkati, češ, mi se nečemo učiti, dokler Italijani ne dobijo svoje vseučilišče. Nismo nevoščljivi in privoščimo Italijanom njihovo visoko šolo, toda Italijani naj pomislijo, da sami hočejo vseučilišče, desetisočerm tržaškim Slovincem pa niti ljudske šole ne privoščijo.

— **Nemčija.** V francosko-nemškem obmejnem mestecu Zabern, kjer se nahaja močna vojaška posadka, je nasvetoval poročnik Forstner v podučni uri rekrutom, naj se nikar ne družijo s civilisti, posebno pa ne s francoskimi prebivalci mesta. Med drugim se je izrazil Forstner: „Če vam pride pod roko kak „wackes“ (pruska psotka za lotarinške Francoze), ga pošeno premlatite ali pa kar naravnost pobijte. Ves dogodek je prišel v javnost, na kar se je francoskega prebivalstva, ki je v mestu v veliki večini, polastilo silno ogorčenje. Izbruhnili so takoj nemiri, ki jih je pa policija kmalu udušela. Že par dni je bilo sedaj popolnoma mirno. Dne 29. novembra se je poročnik Forstner sprehajal z nekaterimi tovariši po mestu. Srečala ga je skupina francoskih rokodelskih pomočnikov, in nekdo je zaklical: „Glej, Wackeslieutenant!“ Forster je takoj ves divjji potegnil za sabljo in skočil za fantom, ki je izgovoril imenovane besede. Ostali oficirji so šli med tem v vojašnico, alarmirali vso posadko in poslali večje število patrolj po mestu, ki so z nasajenimi bajoneti preganjali prebivalstvo in aretirali vsakogar, kogar so našli na ulici. Kako brezvestno in naravnost neumno je bilo postopanje vojaštva, priča najbolj dejstvo, da so bili med drugimi tudi aretirani: predsednik sodišča, višji državni pravdnik, 2 sodnika in več uglednih državnih uradnikov in meščanov. Oficirji so zaprli vse aretirane osebe, ki jih je bilo nad 300, v kletki za premog v vojašnici, kjer so morali vsi

ostati do 30. novembra dopoldne, ko so jih izpustili. Viharni nemiri so se dne 30. novembra zopet ponovili. Na povelje nekega poročnika je neka patrolja aretirala več meščanov, češ, da so zasmehovali čast pruskih oficirjev. Civilne oblasti se sicer trudijo, da bi pomirile ljudstvo, a ne morejo proti drznosti teh nemških oficirjev ničesar doseči. Elzaško-lotarinški poslanci so že vložili v berlinskem državnem zboru ostro interpelacijo radi dogodkov v Zabernu, na katero je vojni minister Falkenheim takoj odgovoril in zagovarjal poročnika Forstnerja, češ, da ni mislil tako hudo. Objubil pa je, da hoče odrediti strogo preiskavo. Umevno je, da je francosko časopisje takoj pograbilo za celo stvar in vso zadevo silno zapletlo. Nemška vlada je radi tega sedaj prisiljena, posvetiti celi stvari večjo pozornost in vojni minister je bil že poklican k cesarju, da mu natančno poroča o protivojaskih izgredivih v Zabernu. — Cela zadeva nam predoči zopet jasno sliko pruske predrznosti in oholosti.

— **Italija.** Dne 27. novembra je otvoril italijanski kralj Viktor Emanuel na slovesen način novoizvoljeni državni zbor. Kralj je imel prestolni govor, v katerem se je dotaknil tudi razmerja med cerkvijo in državo. Povdarjal je, da bo vedno najstrožje branil prostost države, da bo pa tudi vedno čuval svobodo cerkve. — Katoličani v severni Italiji so si po zadnjih državnoborskih volitvah svoje stališče povsod močno utrdili. Sedaj so se začeli brigati tudi bolj vneto za občinske volitve. V milanskem okraju je katoliška stranka preteženi teden zmagala v 20 velikih občinah proti združenim svobodomislemcem in socialnim demokratom. Kjer se dela, tudi uspehi ne izostanejo. Lenarenje katoliških mož pri volitvah na je najboljša pomoč liberalcem ob volitvah, najsi bo v državi ali deželni zbor, občinske ali okrajne zastope.

— **Balkan.** Albanija bo torej vendar dobila že v kratkem svojega kralja. Šest evropskih velesil se je že izrazilo, da so zadovoljne s kandidaturo vidkega princa. — Crnogorska kraljica Milena je nevarno zbolela na vnetju ledvic. — Sloveči albanski vodja, Isa Boljetinac, katerega so listi že večkrat proglašili za mrtvega, leži težko bolan v Skadru. Boljetinac je rodom Srb, a se je poalbanil ter se je v zadnji vojski bojeval proti Srbom. Na Kosovem polju ima Boljetinac obširna posestva. Ker je Kosovo sedaj srbska last, izgubi Boljetinac posestva, ako ne pride tja prebivat. Ako bi pa prišel tja, bi ga pa Srbi kaznovali kot upornika. Boljetinac v svojem življenju — sedaj je nad 70 let sstar — ni bil nikdar bolan. — Francozi in Angleži so poslali nad 50 vojnih ladij v Jonsko morje (ob južni grški obali). Obisk francosko-angleškega brodogoja ob grški obali pomeni za Italijane m.g.ljaj, da bi se Angleži in Francozi potegnili za Grke, ako bi hoteli Italijani Grkom delati glede Egejskih otokov kakp zrago. — Dne 1. decembra je potekel rok, da se določi končna meja med Albanijo in Grško. Rusija, Francija in Anglija pa rešitev te meje vedno dalje zavlačujejo z namenom, da bi se razvili med Balkanci zopet novi spor. Za vsak meter zemlje se vrše prepiri.

— **Francosko.** V severnem delu države je izbruhnili velik štrajk rudarjev. Delavci so začeli štrajkati zaradi tega, ker je vlada zopet vpejala 3letno vojaško službo. Ali bodo socialni demokratje, kateri vodijo štrajk, v tem boju kaj dosegli, je zelo dvomljivo. Sicer pa je vlada sama kriva, da vlada med delavci nezadovoljnost. Francoski liberalci kakor tudi liberalci drugih dežel, imajo prvo skrb, da preganjajo katoliško cerkev in njene naprave, a za dobrobit ljudstva se ne zmenijo. Francoski delavci zahtevajo že leta in leta spremembo delavskega reda, ki je sedaj urejen tako, da zamorejo bogataši uboge delavce po svoje izrabljati, kakor se jim ljubi. Liberalna večina državnega zbora spremembo delavskega reda in zmanjšanje delavskega časa vedno zavlačuje. Od tod nezadovoljnost med delavci. — Prihodnje leto se bodo vršile na Francoskem volitve v državno zbornico. Katoličani se nameravajo z vso vneto udeležiti volilnega boja in bodo večinoma v vseh okrajih postavili svoje kandidate. Dandanes za katoličana ne zadostuje samo osebna pobožnost, ampak vsak se mora brigati tudi za politiko ter se udeleževati vseh volitev.

— **Mehika.** Za predsednika Huerta so prišli hudi časi. Pri mestu Juarez so ustaške čete vladno armado popolnoma porazile. Bitke se je udeležilo nad 10.000 mož. Vstaši so vjeli nad 2000 vojakov vladnih čet. Vstašem je poveljeval general Vila. Vladne čete se povsod umikajo pred ustaši. Združene države Severne Amerike podpirajo ustaše z orožjem in denarjem. Japonci pa so na strani mehikanske vlade. Po celi deželi vlada grozen nered. Temu se je še pridružila splošna draginja.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

7. nedelja: 2. adventna, Ambrozij, škof; Agaton.
8. ponedeljek: Brezmadežno spočetje Device Marije.
9. torek: Peter For., škof; Sirij, škof; Valerija.
10. sredo: Loretanska Mati Božja; Melhijad, papež in muč.
11. četrtek: Damaz, papež; Trazon opat.
12. petek: Sinizij, mučenec; Epimah, muč.
13. sobota: Lucija, devica in muč.; Ottilija, devica.

Osebna vest. Dne 27. oktobra t. l. je obhajal naš prevzvišeni knezoškof 25. obletnico škofovskega posvečenja. Ta dan je občina St. Peter v Savinjski dolini imenovala eksceleenco za častnega občana in dne 27. novembra je prinesla deputacija šentpeterskih občanov, obstoječa iz župana gospoda poslanca

Terglava, dveh gospodov svetovalcev ter župnika častitega gospoda dr. Jančiča, knezoškofu lepo častno diplomu.

* **Naš cesar Franc Jožef** je letos dne 18. nov. nastopil 1000. mesec svojega življenja. Po čudnem naključju je dopolnil prestolonaslednik Franc Ferdinand svoje 50. leto starosti 18. decembra 1913.

* **Iz učiteljske službe.** Učiteljska supletinja v Olimju, Irena Film, je imenovana za stalno učiteljico istotam; provizorična učiteljica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, Marija Salamun, je imenovana za stalno učiteljico istotam; v stalni pokoj je stopil nadučitelj na Blagovni, Jakob Stante. Na lastno prošnjo je premeščena stalna učiteljica Em. Zorec iz Sv. Vida pri Ptujju v Sele. Na 3razrednici v Kostrivnici (2. plač. razred) je razpisano mesto učitelja; prošnje do 25. decembra.

* **Iz poštne službe.** Poštna aspirantinja A. Sutter je imenovana za poštno oficijantinja v Ptujju. — Ivana Žager je imenovana za poštno oficijantinja v Soštanju. Trgovec Jakob Dernač v Artičah je imenovan za poštnege ekspedijenca istotam.

* **Naši poslanci.** Govor poslanca Roškarja o osebni dohodnini prinašamo v poročilu o državnem zboru. Poslanec dr. Benkovič se je v pravosodnem odseku pritoževal, da se godijo slovenskemu ljudstvu krivice od strani nemških sodnikov. V delegacijah je delegat dr. Korošec govoril o razmerah v Bosni ter končno zahteval upravno združenje Jugoslovanov.

* **Vsi za enega, eden za vse!** To je bil pred 100 leti bojni klic vojskovodje Svarcenberga v vojski proti Napoleonu pri Lipskem. Naj bi ta klic v vojski, ki nam jo je vsilil naš nasprotnik Nemeč in nemškutar, in ki jo bojujemo za našo last, rodno zemljo in jezik materni, veljal tudi nam! Kolikokrat se sliši: „Jaz ne grem volit nikamor, ne na ta, ne na drugi kraj. Torej ne Nemečev in tudi ne Slovencev.“ Ali: „Jaz ne maram čitati političnih listov, torej tudi ne naročiti „Slovenskega Gospodarja“, glasila štajerskih Slovencev.“ Kaj mislite, ko bi rekel vsak tako? Ali ni rekel sam Zveličar: „Kdor nizmenoj, je proti meni“! Tudi ta nasprotnika podpira, kdor stoji ob času vojske na strani, namesto, da bi pomagal ob potrebi svojim četam. Med tem ko bi doma čital gospodarske liste in opravljal krave, bi mu izvolil nasprotnik svojega župana, svojega poslanca itd. Ravno tako je glede lista: Če ga ne bomo podpirali z naročili in dopisi, tudi od njega ne bomo mogli kaj zahtevati. Kdor ne bere, kako se naj potem pouči o resnici, ko je v nasprotnih, pa tudi v nemških gospodarskih listih, ki so tudi vsi v rokah nasprotnikov, nakopičenih toliko napačev in neresnic proti nam! Posledica vsega tega pa bo, da bodo nasprotniki lahko in povsod lepo dosegli svoj namen, namen namreč, nas zasužnjiti tujemu narodu in nas narediti za hlapce na lastni zemlji. Torej! Ni lepo in tudi ne pošteno, pustiti delati le druge, sam pa uživati dobroto, ki mu jih priborijo drugi, ali gledati ob strani, kako omagujejo v boju lastni pristaši. Naše geslo mora biti: „Vsi za enega, eden za vse!“ Pod tem geslom agitirajte za nove naročnike „Slovenskemu Gospodarju“!

* **Polh v slovenski politiki** se lahko imenuje dr. Kukovec. Ko se je delal davek na pivo, — je spal. Ko so se dale učiteljem draginjske doklade, je — spal. Liberalci lahko pri prihodnjih volitvah izvolijo polha za svojega poslanca, bodo ravno toliko imeli od njega kakor sedaj od dr. Kukovca.

* **Politična dostojnost.** V Trbovljah se je liberalni general dr. Kukovec hudoval tudi nad tem, da se je v zadnjem deželnozbornem zasedanju sklenil davek na pivo. Zakaj v Trbovljah, zakaj ne v Gradcu? Naši poslanci so govorili proti davku (dr. Benkovič) in glasovali proti. Kje pa je bil dr. Kukovec, ki sedaj grmi proti davku na pivo? Kakor nam poročajo deželni poslanci, je tudi to prišlo od dr. Kukovec z a s p a l ravnotako kakor učiteljske plače. Ko bi dr. Kukovec moral v deželnem zboru glasovati in govoriti proti, takrat je — spal. Sedaj po toči pa zvoní. Dr. Kukovec je res zavidanja vreden, da ima tako potrpeljive poslušalce. Z moko eunjo bi morali odgnati poslanca, ki vse važnejše prilike zaspi. V Žalcu je svoje spanje pri davku na pivo dr. Kukovec previdno zamočal.

* **Kmetje, na roge!** Piše se nam: Prosili smo naše poslance, da nam pomagajo zaradi postopanja dimnikarjev in zaradi pomanjkanja zidarskih in tersarskih mojstrov. Zdej pa se drzne vodja celjskih liberalcev, kojega ljubezen do kmetov smo spoznali pri šoštanjski posojilnici, hujskati na shodih zaradi tega proti našim poslancem. Kmetje, sedaj se postavimo kakor en mož ob stran svojih poslancev. Ali bi ne bilo umestno, da se skliče kmečko zborovanje, na katerem bomo vsi kmetje brez razločka stranke povedali političnemu „fušarju“ dr. Kukovec svoje pošteno kmečko mnenje. Liberalcem ne razume naših želj, zato proč z njim iz naše politične javnosti!

* **Liberalci -- lažniki.** Zadnji „Domoljub“ je našel nič manj kakor 21 mastnih laži, katere trosijo sedaj pri volitvah za kranjski deželni zbor liberalci po deželi. Liberalna stranka je zares najbolj ostudna politična stranka. Svoje kandidate ponuja liberalna stranka zopet s staro lažjo, da so „neodvisni“ kandidati!

* **Kako sramotijo liberalci pošteno mladino.** Med vsemi cerkvenimi družbami so slovenskim liberalcem najbolj zoprne Marijine družbe. Če bi človek zbral vse psolve in nesramnosti, s kojimi je že slovenski liberalizem osmradil našo mladino, bi jih bila že velika knjiga. In vendar nimajo Marijine družbe z liberalno politiko ničesar opraviti. To so cerkvena

društva, v katerih se zbirajo dobri slovenski fantje in dekleta, da bi se obvarovali nevarnosti mladih let, se utrdili v lepem krščanskem življenju in si poiskali primerne družine in prijateljstva. Zato nam je nerazumljivo, da splahuje slovenski liberalizem nad to mladino svoj žolč. Ker liberalci za Marijine družbe ne marajo, zato jih imenuje „Narod“ „Marijino armada, ki se rekrutira iz slojev, ki so na najnižji stopinji človeške kulture. Po svoji duševni izobrazbi so zastali ti ljudje za 500 let. Kar se tiče umstvenega stanja, se ti ljudje skoro nič ne razlikujejo od zamorcev. Vera teh ljudi je čisto navadno paganstvo.“ Tako piše „Slovenski Narod“, „Narod“ dela iz Marijinih družb „zamorci in pagane“. Pride še hujše. „Narod“ poštno mladino tudi nesramno obrekuje. „V Marijinih družbah se zbirajo kravje dekle in falirane deviče.“ („Narod“ 1905, št. 202 in št. 13.) Tako sramoti list poštno mladino na nesramen način samo zato, ker se neče držati liberalne vere in išče v Marijinih družbah opore in pomoči proti razbrzdanosti sveta. Ali si more izmisliti človek večjo podlost? Namesto da bi mlade ljudi, njihovo dobro voljo in plemeniti namen pohvalil, pa zmerja poštna dekleta s „faliranimi devicami“, „kravjimi deklami“ itd., samo, da bi Marijine družbe pristudil in osmešil. „Slovenski Narod“ je glasilo liberalnih učiteljev, advokatov, uradnikov.

* **Kmečke posojilnice na Sp. Stajerskem** so večinoma vse starejše ko 4 leta. Radi tega morajo vsi posojiljemalci, kateri so pred 4 leti dobili posojila, podpisati nove zadolžnice. Ker se tuhtam slišijo glasovi, da je ta zahteva nepotrebna in da s tem silitarajo odborniki, zato je umestno, da se poudarja, da je to zahteva postavljena in ne more noben načelnik in noben odbornik posojilnice tozadevno dati ljudstvu kakih olajšav. Pač pa bi se znalo zgoditi, če dolžnik ne upošteva poziva posojilnice in bi prišla finančna oblast kakemu takemu slučaju na sled, da bi morali plačevati dolžniki precej občutne kazni. Dolžnost vsake kmečke posojilnice je, da skrbi za red in za to, da se vrši vse poslovanje po določbah postav, dolžnost vsakega dolžnika pa je, da pride, ko mine 4letna doba, z ženo in poroki k posojilnici in podpiše novo dolžno pismo.

* **Strajk v vseh tiskarnah na Avstrijskem?** Leto 1905 so bile sklenile avstrijske tiskarne s stavci, to je z delavci, ki stavijo časnike, knjige in drugo, natančno pogodbo glede plače, delavnega časa itd. Ta pogodba letos z novim letom poteče in skleniti bo treba novo. Pogajanja glede nove pogodbe so se sicer že vršila, pa so se razbila. Na eni strani zahtevajo stavci povišanje plače in razne druge stvari, posestniki tiskarn na drugi strani pa se zopet branijo, zahteve delavcev izpolniti. Pogajanja se bodo gotovo še enkrat pričela in upati je, da pride do sporazuma. Ako pa se pogajanja končno razbijejo, potem bodo najbrž delavci v vseh avstrijskih tiskarnah delo odložili in stopili v „strajk“. Kakor poročajo listi, se je v Inomostu na Tirolskem „strajk“ že začel. V kakem obsegu, nam ni znano. Ako pride do splošnega strajka v vseh avstrijskih tiskarnah, potem noben list ne bo mogel izhajati. Kako dolgo bi trajal strajk, se še ne more vedeti naprej. Kakor piše goriški „Novi Čas“, so stavci dobro organizirani in imajo bojda za strajk pripravljene 3 milijone kron. Vendar pa je upati, da se končno doseže sporazum in se tako nevarnost strajka odvrne.

* **Iz deželne kmetijske šole v St. Juriju** ob j. žel. Razstreljevanje z dinamonom je obudilo mnogo zanimanja in iz raznih strani se nas je naprosilo, da bi se isto zopet pokazalo. — Globoko obdelovanje zemlje (rigoljanje) igra dandanes sploh veliko vlogo ne samo v vinogradih, temveč tudi za sadno drevje, za hmelj, da, tudi za polje. To težavno delo se deloma olajša z dinamonom, včasih pa še bolje, temeljiteje in mnogo ceneje s pižugi, posebno v zvezi z Gerstlino vintu. Tozadevno zanimanju se bo ustreglo v četrtki, dne 11. decembra t. l. z demonstracijami, ki se bodo začele na kmetijski šoli ob 1. uri popoldne, in sicer le pri lepem vremenu. Udeležiti se lahko vsak, ki se za to zanima.

* **Sprememba bosanskega vojaštva.** Iz Dunaja poročajo: Z novim letom bo vojna uprava reorganizirala (preustrojila) bosanske čete. Dosedanji posebni regimenti bodo odpravljeni in dobijo številke 103 do 106 v skupni armadi. Odpravljene bodo tudi posebne uniforme. Pehota dobi običajne uniforme s čakami, le mohamedanci bodo imeli še vnaprej fese in bodo tvorili posebne bataljone. Lovci dobe št. 103 e. kr. lovskega pešpolka.

* **Pozni sad.** Blaž Urbas, veleposesnik na Slemenu pri Selnici ob Dravi, nam je poslal 2 zapozneli hruški. Cvet se je razvil meseca oktobra, a hruški je g. Urbas utrgal dne 1. decembra.

* **Današnji številki** smo priložili prilogo „Tommasova žlindra“. Naj se naši naročniki pri naročevanju umetnega gnoja blagovolijo ozirati na znamko „zvezda“. — Priložili smo tudi stenski koleđar za leto 1914.

* **Cenji štite** je opozarjamo, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru veliko izbiro božičnih jaslic in okrasov in božična drevca v zalogi. Tam bodo dobili tudi krasne božične in novoletne razglednice, raznobarvni papir in listje, sploh vse potrebščine za izdelovanje umetnih svetlic in vencev. Istotako tudi priporočamo njeno veliko zalogo krasnih molitvenikov, različnih vencev, kipov itd. kot primerne božične in novoletne darila. Cene so nizke, izbira velika!

* **Proste službe.** Neka nakupovalna zadruga bi takoj sprejela večjega nakupovalca za živino. Zahteva se spretnost v govoru in pisanju. Nadalje se išče za neko občino na Sp. Stajerskem občinski tajnik, ki bi ob enem opravljal tudi tajništvo pri posojilnici. Pisma, katerim je priložiti zamka za odgovor, se naj pošljejo na uradništvo lista.

* **Knjigovodski tečaj** za kmečke posestnike. Od 27. do 30. dec. t. l. se vrši na štajerski deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. žel. peti knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Udeleženci dobe na za-

vodu prosto stanovanje. Nekateri manj premožni si izprosijo lahko deželne podpore po 10 K. Tečaj traja štiri dni. Pouk se začne vsak dan ob 8. uri zjutraj. Prijave naj se vpošljejo do 10. decembra t. l. na ravnateljstvo štaj. dež. kmetijske šole v St. Juriju ob juž. žel.

* **Ako vam je drago zdravje**, čitajte današnji Lysoformov inserat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena“? zastoj od kemika Hubmanna, Dunsj XX., Petraschgasse 4.

* **Za Dž. kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Ogrizek Fr., župnik 4 K; posojilnica na Slatini 30 K; gostje na gostiji Reš—Sterger pri Sv. Urbanu 32 K; za kruh sv. Antona 1 K; Okrajna hranilnica v Slov. Gradu 70 K; Glasbeno društvo iz preostanka od nabire, ki se je vršila za mali koncert 10. oktobra 1913 v Narodnem Domu 14 K; Kosi, nadučitelj povodom poroke hčerke gđ. Rafaela 20 K; okrajna posojilnica v Ljutomeru 40 K; neimenovan (Amerika) 100 K; mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru, K 342 vin.; Weixl Jož., župnik 3 K; Fiser Andr., župnik 10 K; Lončarič Jož., kaplan 10 K; Janžeković od Sv. Marjete 1 vrečo krompirja; Kramberger od Sv. Urbana 2 vreči repe, 4 vreče krompirja; Lorbek iz Jarenine 1 vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Gradec.** Slov. kat. izobr. društvo „Kres“ v Gradu vabi na Miklavžev večer ki ga priredi v soboto, dne 6. decembra 1913 v dvorani restavracije „Gold Stern“, Sparbersbachgasse 65. Spored: Tamburanje, petje, šalji pozdrav, „Mož in žena“ šalji dvospev, „Krojač in čevljar“ komičen dvospev, nastop Miklavža in razdelitev daril. Prosta zabava s šalji pošto in šaljivimi nastopi med drugimi: „Der Bauernschreck“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin., v predprodaji 40 vin. Predprodaja v Kresu.

Ženi odsekal glavo.

V Smitčeviču pri Reki je pred dnevi odsekal s sekiro glavo svoji ženi Barbari delavec Ivan Flah, ker se je sprl z njo. Morilec je pobegnul. Zdaj so pa našli Plahovo truplo blizu Cirkvenice na Hrvaškem. Mrlič ni imel desne roke. Poizvedbe so dognale, da je skočil s skale v globino in da mu je bila roka med padcem odtrgana. Čuden slučaj je, da mu je odtrgana ravno ista roka, s katero je odsekal glavo svoji ženi.

Dne 28. novembra pa so potegnili ribiči odsekano žensko glavo iz morja in ni izključeno, da je to glava Barbare Flah.

Železniška nesreča.

Brvovlak, ki vozi iz Rima v Napolj, je zadel skupaj s tovornim vlakom. Vlak je bil takozvani „vlak parlamentarcev“ (vlak poslancev), s katerim so se poslanci in senatorji vračali domov. Nesreča se je zgodila vsled napačno postavljenega premikalnika. 7 oseb je ubitih, 20 ranjenih.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V c. kr. moški kaznilnici se je pretečeno nedeljo, v ponedeljek in torek, obhajala 3dnevna v splošno Konstantinovega jubileja katoliške cerkve. Pridige je imel profesor g. dr. Josip Hohnjec.

m **Maribor.** Umrl je v pokojeni polkovnik pl. Cirheimb, star 77 let. Rajni je služil skoro vso svojo vojaško dobo pri našem domačem pešpolku, št. 47 ter se je udeležil l. 1878 tudi okupacije v Bosni.

m **Gor. Sv. Kungota.** V jeseni l. 1911 se je od Sv. Antona v Slov. goricah v tukajšnje župnijo, in sicer na prej Mali-jevo posestvo na Vrčiču, priselil Janez Kolmanič z družino. Iz katerega vzroka da je od tam odšel ter si tukaj nakupil, tu seveda ni znano. Dne 15. novembra t. l. pa so tega Kolmaniča tukajšnji orožniki prijeli in ga odvedli v zapor c. kr. okrožne sodnije v Mariboru. To pa zavoljo tega, ker je osumljen udeležbe pri umoru viničarja Janeza Bežjak, katerega so spomladi l. 1909 v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah našli mrtvega. In ravno isti dan, 15. novembra t. l., so orožniki iz ravno istega vzroka aretirali in oddali v zapor tudi hlapca pri Krenu v Svečini, Janeza Repič, ki je tudi od tam doma. Kolmaničev sin, Franc Kolmanič, slikarski pomočnik v Kapfenbergu na Zgornjem Stajerskem, in Janez Verlič, viničar pri Sv. Antonu v Slov. gor., sta pa kot tudi osumljena udeležena umora Janeza Bežjak, bila naslednji dan, dne 16. novembra t. l., vsak v svojem kraju prijeta ter izročena sodnji. Ne ve se še pa, kaj vse bo v tej zadevi dognala sodnijska preiskava, ki je že v teku.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dne 28. novembra je bil naš bivši župnijski upravitelj, preč. p. Nikolaj Meznarič, odlikovan s kolajno za 40letno službovanje. Odlikovan, ki je že mnogo delal v Gospodovem vinogradu in je še sedaj kljub 40letnemu zvestemu službovanju in napornemu delu zvest in marljiv Gospodov delavec, želimo prav iz srca, da bi mu častna, a tudi zaslužena kolajna, še mnogo let dičila prsa.

m **Sv. Martin.** V sv. zakon sta stopila F. Baum in mladenka M. Termet. Obilo sreče!

m **Sv. Lovrene** nad Mariborom. Dne 30. novembra smo imele članice Dekliške Zveze poučen shod, katerega so se udeležile tudi matere. Voditelj nam po da nauk za domače razmere glede izseljevanja, ki povzroča ogromno škodo naši državi, sveti cerkvi, našemu narodu, posameznim družinam in izseljencem samim, ki navadno zapravijo v tujini dušno in telesno premoženje ter postanejo verski in narodni odpadniki. Ostanimo doma na lepi domači zemlji, katera ima dovolj kruha za svoje prebivalce, ako imajo le pridne roke pri delu in srce pri Bogu! Apolonija Schweiger nam je s krasno deklamacijo: „Slovenski svet — Marijin dom“, dokazovala ljubezen našega naroda do Marije. Marija Brezočnik nas je z „Dekliško budnico“ vspodbujala k srčnosti v bojih in nas vnmala za ljubezen do Boga in Marije, starišev in naroda. Nato je predsednica Marija Medved v daljšem govoru prvič pozdravila svoje članice, ki so se v jubilejnim letu v tako lepem številu (58) združile pod prapor najmočnejše Kraljice. Po tem govoru, ki je

izzval splošno navdušenje, zaključil g. voditelj shod. Prihodnji sestanek se je določil na dan 26. decembra.

m **Hoče.** Igro, katero so priredila naša vrla dekleta, se je zelo dobro obnesla. Igralke so izvrstno dovršile svojo nalogo. Nam igralcem ostane ta igra živo v spominu. Ne pozabimo pa tudi krasnega govora in deklamacije ter lepega petja.

m **Studenice** pri Poljčanah. Dne 30. m. m. je bilo po večernicah blagoslovljenje križa na pročelju nad vhomom poslopja starodavnega studeniškega samostana po preč. g. dekanu Francu Bohak iz Slov. Bistrice.

m **Maribor.** (Slov. gledališče). Na Miklavževu nedeljo, 7. decembra 1913 točno ob 4. uri popoldne se uprizori vsestransko zanimiva za otroke in za odrasle jako zabavna igra „Pogumni krojaček“.

m **Posojilnica** pri Sv. Lenartu v Slov. gor. (pri Arnuš-u) naznanj, da uraduje v letu 1913 dne 12. decembra zadnjikrat. Prvi uradni dan v l. 1914 je dne 2. januarja. V času od dne 12. decembra 1913 do dne 2. januarja 1914 pisarna ne bo odprta. (1392)

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Za Slov. Stražo so nabrali gg. duhovniki, zbrani pri Sv. Benediktu, 18 K, ter gosti na gostiji Ščen — Čeh v Bišu K 640. Le še več!

m **Hoče.** V nedeljo, dne 14. decembra priredi telovadni odsek Orel počno zborovanje. Vabljeni so vsi prijatelji.

m **St. Bistrica.** (Okrožni zadrugi shod) Dne 7. decembra se vrši pri nas okrožni zadrugi shod. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vdeležite se ga v obilnem številu!

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Sveta dolžnost vsakega našega pristaša je, da skrbi za razširjenje katoliškega časopisja. Ven iz vsake slovenske hiše z liberalnimi in nemškutarskimi časniki! Sedaj je čas, da agitiramo od hiše do hiše za naše časopisje. Računimo tudi na naše korajžne mladeniče in mladenke, da storijo svojo dolžnost. Vsak na agitacijo!

p **Cirkovec.** Pri nas smo si ustanovili Mladeniško in Dekliško Zvezo, prišel nas je buditi vlč. g. dr. Jos. Hohnjec. Predramili smo se in ne smemo zopet zaspati. Nekaj je še zdaj takšnih zaspancev, ki jim ni veliko za izobrazbo. Toda bilo bi lepo, da izpregledajo tudi ti, da nas bo tako vedno več. Saj so še fantje v naši župniji, da lahko rečejo: Mi smo mi, iz Cirkovec smo doma, ves pošteni svet nas pozna. Torej mladeniči in mladenke ne bodimo mlačni, veselo na delo! Naša Mladeniška in Dekliška Zveza naj uspešno deluje za izobrazbo in napredek naše mladine. Kdor je količakaj zaveden fant, naj stopi v Mladeniško Zvezo!

p **Sikolje** nad Ptujem. Dne 2. decembra so se vršile v naši občini volitve starešinstva. Za župana je bil izvoljen Zumer Filip, pošten slovenski kmet; za svetovalce pa Jernej Lenart in Jurij Klasine, obadva vrla slovenska moža. Bog daj srečo novoizvoljenim!

p **Sv. Marko.** Pretekli teden so nalagali „Kmetovi“ v Šturnovcu drva. Pri tem jim zdrkne velik štor iz voza in pade domačemu gospodarju Martinu Bežjaku na nogo. Tram, katerega so podložili, ga je obvaroval, da dobri mož ni bil takoj mrtev. Se isti večer so ga odpeljali v bolnišnico v Ptuj. Želimo poštenemu, krščanskemu gospodarju, da bi kmalu ozdravel.

p **Sv. Marko.** Posestnika Ožbalda Stračela, ki je star 29 let, so poklicali vnovič na nabor in ga vzeli med vojake. Niti ni smel več domov, da bi se poslovil od svoje ženske, s katero je oženjen še-le par mesecev. Poslali so ga takoj v Celje in od tam v Pulj. Mlada žena žaluje, pa upa, da se mož kmalu vrne.

p **Sv. Tomaž** nad Ormožem. Za nas kmetovalce je bilo letošnje leto osodepolno. Nesreče, ki so nas doletele, so bile mnogotere. Najprej mraz, ki nam je uničil trto in sadonosnike; nato smo imeli hudo sušo, potem deževje. Vsi poljski in drugi gospodarski pridejki so zelo nepovoljni, pa tudi živina nima nobene cene. Najbolj pa čutijo vse te nadloge oni posestniki, ki imajo zadolžena posestva in teh ni malo. K vsem drugim nesrečam pa je prišla še najhujša! Okr. posojilnica v Ormožu, katera ima pri nas veliko dolžnikov, izterjuje neusmiljeno svoj denar. Ker večjih posojil ni nikjer dobiti, nas toži. Vse prošnje ne pomagajo ničesar! Kateri smo hoteli že zdavnaj plačati obresti, smo bili z obrestmi zavrženi, češ, „vse morate plačati, obresti ne sprejememo“. Iztožujejo pa se tudi tirjatve, ki so varne in zemljeknjižno zavarovane, in tudi take, ki so bile še-le lansko leto izposojene. Ker denarja ne moremo ob pravem času vrniti, nas tožijo, stroški se grozovito množijo in marsikatera še dobra kmetija bo šla rakom žvižgat. Kako, da si je „Okrajna“ ravno letošnje leto izbrała za izterjavanje in zakaj to stori tako kruto, nam ni znano. Ali se strinjajo vse merodajne osebe s tem? Tu je potrebna nujna od pomoč, ker drugače bo naše ljudstvo trpelo silno škodo. Temu zavodu po treba posvetiti vso pozornost, krivceve tega izterjavanja ne bo težko iztakniti.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Dne 23. novembra je umrla 11letna Trezika Skuhala iz Pršetince. Rajna je bila najprirednejša učenka IV. razreda.

p **Lahonec** pri Ormožu. V kratkem bomo imeli zopet občinske volitve, čeravno imamo letos že tretjega župana. Možje-volilci, izvolite si poštene može za odbornike! Torej, na delo!

p **Ormož.** Pri nas se je s 1. decembrom nastal nov okrožni zdravnik dr. Josip Tavčar.

p **Ormož.** (Orel.) Kako potrebno je bilo ustanoviti telovadni odsek Orel, sledi iz tega, da število udov od dne do dne narašča. Pri zadnjem sestanku je izstopilo zopet 10 novih članov, tako, da se po novem letu že lahko začne s telovadbo. Tukajšnji preč. g. kaplan je podaril društvu 10 telovadnih oblek. Stotero Bog plati! Oglasilo se je že tudi več drugih dob-

rotnikov, ki bodo društvo gmotno podpirali. Začetek je res povsod težak, treba pa malo dobre volje in požrtvovalnosti in premagajo se vse težkoče, ki se stavijo ob začetku povsod rade na pot. Hodimo po začrtani poti krepko naprej! Naš trud bo stotero poplačan, o tem bodimo prepričani. Prihodnji sestanek Orlov v ponedeljek, dne 8. decembra (praznik) po večer- nica v društvenih prostorih. Vrši se poučno pred- vanje. Pridite torej vsi! Vabljeni so tudi člani Izobra- ževalnega društva in Mladenške ter Dekliške Zveze. Na zdar!

p Iz ormoškega okraja. Že delj časa opazujemo v liberalnih listih skrajno surove osebne napade na naše somišljenike. Celo rodbinske in zasebne razme- re se vlačijo v javnost. Ako nekateri gospodje misli- jo, da brez osebnih napadov ne morejo živeti, potem jim moramo že odločno izjaviti, da nismo krivi, če bode tudi naše potrežljivosti konec.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Ljudje, ki pridejo v naš kraj, ne vedo, ali je to še stari Sv. Bolfenk ali ne, tako se je vse izpremenilo. Nove lepe hiše so na- stale in namesto razdrtega farofa smo dobili novo župnišče. Vse je novo, samo naši liberalci so ostali stari.

p Obrež pri Središču. Čudne reči se dogajajo dan za dnevom v naši vsasi. Kako se godi ljudem pod našim očetom in županom! Oče župan, kakšna so Va- ša dejanja! Pa bo že prišla sprememba; tudi nam za- sije doba lepših dni. Ljudje pravijo: Župani imajo železne srajce. Našemu očki se je že začela luknjati. Najprej, kakor se je že slišalo, so odpadle zvezde. In ne bo dolgo, ko vsa razpade.

p Obrež pri Središču. Pri naš so neke silno „iz- obražene“ gospodične, o katerih gre glas, da so straš- no „napredne“. Svojo naprednost so nedavno poka- zale s tem, da so nekemu poštenemu mlinarju v bli- njih Saloveih iz gorice gredoč prevrle mlinski kamen nekam proč od mlina in še za nameček napravile ne- kaj drugih nerednosti, seveda vse na sramoto pošte- nim ljudem. Tako jih menda uči liberalno časopisje, to jim menda ukazuje „napredna“ stranka in sokol- ska organizacija, kateri so udane z dušo in telesom. Kajti sliši se, da so omenjene gospodične sorodne „so- kolicam“, torej jim ni zameriti, če so malce „poredne“. Vendar pa jim svetujemo, da naj s tem skoro nehajo in naj to „poredno“ izobrazbo vržejo proč, ker bi jim znalo to sicer dosti škodovati. Pa brez zamere. Dru- gič več!

p Središče. Po milosti Središčanov je zlezel dr. Kukovec v deželni zbor. Opravičeno smo prič- kovali Središčani, da bo tudi kaj za nas storil. Pa do zdaj še nismo slišali niti, da bi kihnil za Središče v deželnem zboru. Središče, dasiravno trg, je vendar kmečka naselbina. Do 90% prebivalcev se preživlja izključno s poljedelstvom, pa še ostali se pečajo zra- ven obrti tudi s poljedelstvom. Torej ima tudi Središče brez malih izjem kmečke interese. Tudi Središčani si vroče želijo olajšave v stavbinski obrti. Pridite, g. dr. Kukovec, in povejte Središčanom, da ste prijatelj in zagovornik mestnih mojstrov, da želite, da se se- danjim židarjem in tesarjem, po Vašem mnenju „fu- šarjem“, ki itak pod velikimi ovirami izvršujejo svo- ja dela, strogo prepove vsako delo. Pridite in povejte, in sicer brez ovinkov, če imate korajžo!

p Središče. Tisti vneti Sokol, ki se mu liberal- ci za hrbtom muzajo in iz njega norce brijejo, je po- stal zdaj spreten lovec. Poleti je hodil k Dravi na lov „golobičice“, zdaj pa preganja zajce, jerebice in fazanice. Ker je izvrsten „šic“, se ga tovariši-lovci silno boje; ne tako zajčki in golobičice. K. pravi, da je na lovu 1 km od njega zmiraj oddaljen, ker sicer ni varno. Ta strah je upravičen, ker je baje pred kratkim nekemu lovcu prestrelil sukno. Pa kaj je njemu vse to mar, da se ga le ne boje golobičice. To- da: Ah te golobičice, zvite so kot lisičice. Se muceku sladkajo, pa ga opraskajo.

p Središče. V eni zadnjih številki je poročala „Straža“, da mislijo naši občinski očetje s prodajo le- sa v gornjem gaju poplačati občinske dolgove. To pa nikakor ni res. Sedanjim občinski odbor ne misli na plačilo dolgov, ampak bo z denarjem, ki ga izkupi za les, kril nove izdatke pri raznih podjetjih; ako bodo tržani spet tako strahopetni in neročni, da prihodnje leto zopet izvolijo sedanje liberalne odbornike. Seve- da bodo to svojo plahost čez par let z občinskimi do- kladami drago plačevali. Torej pogum Središčani, dokler ni prepozno, ker po smrti pokora nič ne poma- ga.

p Središče. Velika zamišljenost vlada od zad- njega shoda, katerega so priredili poslanci K. Z. v Obrežju, med vse časti vrednimi tržani središkimi; gospodje Joža, Jaka in celo Franček, pa tudi drugi, kar sikajo od jeze in mrmrajo nekaj nerazumljivega; bati se je, da se bo tem gospodom na njih kolescih kaj pokvarilo. Te dni sem šel za enim teh gospodov, ko je najbolj mrmral, in razumel sem, da je prekli- njal, hudo preklinjal, preklinjal je poslance K. Z., ki so prišli delat zgago v Središče, preklinjal pa tudi te „zarukane“ kmete (tako imenujejo liberalci poštene naše može), ki so poslušali poslanske čenče. Veš Jo- že, sem mu rekel, prihodnjaj pa še ti kandidiraj na program K. Z., pa te bodo ljudje tudi radi poslušali. — Na program K. Z. pa že ne, je zavpil Joža nad me- noj in zamahnil s palico, da sem se komaj ognil. Če si tak, pa se jez, prav ti boji, tvoja kletev pa ne do- seže naših poslancev. — Drugi, in teh je silno veli- ko, pa premišljujejo, kako bi najprej neopaženo zapu- stili stranko kozolcev, ti pa so mirni in tihi, in tem sem dal ta-le nasvet: Le hitro storite to, pa ne neopa- ženo, ampak tako, da bo zvedel ves svet, saj ni sra-

mota, priznati svojo zmoto in jo popraviti, sramota je le, zmoto spoznati in v njej trdovratno ostati, kakor Joža in Jaka iz Središča.

p Kostrievica. V ponedeljek, dne 1. decembra, so našli mrtvo Ano Zurman v potoku med Brezjem in Podplatom. Od doma je šla baje že v soboto zvečer. Domači so mislili, da je šla h kateri svojih prijateljic. Ko je drugi dan ni bilo od nikoder, so jo iskali pov- sod. Na omenjeni dan pa je šel oče iz Podplata domov in pogledal tudi v potok, kjer jo je našel mrtvo.

p Cirkovce. Mohorjani so darovali za Slov. Stražo K 5 25. Hvala!
p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Na gostiji Pulko—Predikava v Sp. Pleterjah se je nabralo za Slov. Stražo 6 K. Srčna hvala daroval- cem. Novoporočenca mnogo sreče!

p Zetale. Kat. bralno in izobraževalno društvo priredi na praz- nik Brezmadežnega spočetja t. j. 8. decembra ob pol 3. uri podučen shod in Miklavžev slavnost. Darila se sprejemajo v nedeljo in pon- deljek zjutraj v kaplaniji in v stari šoli.

Ljutomerski okraj.

L Ljutomer. Pretečeni teden sem bil po oprav- kih v Ljutomeru ter obenem tudi pri brivcu Veseliču. Pri tej priliki sem opazil, da se razširja po Ljutom- eru neka umazana knjižura: „Vodiška Johanca“, na kar opozarjamo s tem častito duhovščino in vse kršč. misleče može. Vas, Veselič, pa vprašam, od koga ma- te svoj zaslužek? — Muropoljski.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. V naši župniji je bilo v nedeljo, dne 30. novembra, na en dan 6 mrličev. E- den teh mrličev je bil 15letni fant. Delavci so podirali drevesa; ena hojka ni padla na tla, ampak je obvisela na sosednji; fant zleze na hojko, da v zgornjem debilu odreže veje, med tem pa pade sosedna podseka- na bukev, s svojimi vejami pa fanta tako oklesti in rani, da se onesvesti. Morali so odsekati več vej, da so spravili fanta na prosto; fant je drugi dan umrl.

I Okrajna hranilnica v Ljutomeru je sklenila v svoji seji dne 30. novembra 1913 zvišati obresti s 1. januarjem 1914 od hranilnih vlog od 4% na 4 1/4% od posojil pa od 5 1/4% na 5 3/4%.

I Sv. Križ pri Ljutomeru. Veliki blagor za ljudstvo so naše po- sojilnice, kajti one blagohotno podpirajo tudi dobrodelne namene. Ravnokar si šteje vodstvo štrazrednice pri Sv. Križu blizu Ljutomera v prijeto dolžnost, zahvaliti se v imenu revne šolske mladine slavni okr. posojilnici v Ljutomeru za 20 K in domači križevski za podarje- nih 10 K. Srčna hvala!

Slovenjgraški okraj.

s Marenberg. Vse premalo je še v našem sođ- nem okraju na levem in desnem bregu Drave razšir- jen „Slovenski Gospodar“. Vsaka hiša bi ga morala imeti. Ne dajmo zaostati za nemškutarji in liberalci, ki vse storiijo in mnogo žrtvujejo za svoje časopisje.

s V Remšniku so se srečno znebili znanega u- čitelja Kluglerja, ki je šel začasno na Vrata pri Mu- ti ter so dobili boljše moč, g. Visočnika, Marenberža- ni neki niso posebno zadovoljni.

s Na Pernicah je deloval znani župan Kriste- fel na vse kriplje, da bi spravil proč učitelja Volma- jerja, ker se ni hotel slepo pokoriti njegovim nemškim željam ter solo docela ponemčiti. Deželni šolski svet je bil že sklenil ga premestiti. Sedaj pa se je to vpra- šanje končno rešilo. V Pernicah ostane g. Volmajer še nadalje in šola seveda tudi kakor je slovenska in nemška. Hvala tistim, ki so se zavzeli za pravično stvar in dosegli uspeh.

s Kmet podružnica slovenjgraška priredi dne 30. novembra t. l. po sv. opravilu pri Sv. Petru na Kronski gori, dne 14. grudnia po sv. opravilu v Škiklavžu in dne 21. grudnia t. l. po sv. opravilu v Pame- cah podučno zborovanje. Predaval bo c. kr. nadvinovozdravnik Franc Pirnat iz Slo. engrađa o umni živinoreji. Gospodarji in gospodinje! Zapomnite si natančno določene dneve in pridite polnoštevno.

s Na Muti pride v nedeljo, 7. t. m. ob 3. uri popoldne v sloven- sko šolo sv. Miklavž ter obdaruje pridno dečo. Starši in prijatelji slo- venske obojne mladine, pridite gledat, kaj zamore slovenska šola!

s Slov. Građec. Narodna čitalnica ima občni zbor z občinjnim vsposredom dne 10. decembra 1913 ob 8. uri zvečer v čitalniški sobi.

Konjiški okraj.

k Zreče. Dne 1. januarja bomo dobili c. kr. o- rožniško postajo za 3 može. Bojazljivi občani mislijo, da bodo zavoljo tega čutili večje davke. Ne! Pač pa pride v naš kraj nov tok denarja. Na skrbi bodo i- meli orožniki 4 občine: Sv. Kunigunda, Pađeški vrh, Stranice, Zreče.

k Dolič. Od drugih krajev Vam, gospod uređ- nik, poročajo o spomladnih cvetkah, ki so se prika- zale v tej topli jeseni. Pri nas pa imamo letos to ne- navadno prikazen, da je ta lepa jesen iz zapečnjaka v šolo izvabila otroke, ki so že 8—12 let stari, pa še niso šole od znotraj videli. — Tako je spričano, da ni bila laž, če je kdo trdil, da je pri nas več otrok, ki bi imeli hoditi v šolo, pa niso hodili.

k Konjice. Prihodnjo nedeljo po večerica imata Slov. Straža in Bralno društvo občni zbor. Vsi člani in prijatelji ste vabljeni. Na vsposredu so tudi krasne predstave skioptičnih slik iz življenja Napo- leona. Pridite!

k Pri Sv. Kunigundi na Pohorju priredi Dekliška Marijina družba dne 8. decembra ob 3. uri popoldne za sklep sv. leta slavnost z govorom petjem in igrokazom: „Ljubezen Marijinega otroka“.

k Loška gora. Pri svatbi Oeko—Višnar je družica Mimika Kovše nabrala K 541 za Slov. Stražo ter znesek izročila podružnici v Zrečah! Hvala!

Celjski okraj.

c Celje. Z novico, ki smo jo prinesli, da je dr. Rakun stopil v pisarno liberalnega advokata dr. Kar- lovska, samoumevno nismo niti najmanj nameravali delati kake reklame za to pisarno. Da se razumemo!

c Dobrna. Cesarska slavnost dne 2. decembra na Dobrni se je kaj slovesno obhajala. Ze na pred- večer je slovesno pritrkovanje zvonov in grom topi- čev naznanil prebivalstvu, da se dne 2. decembra ob- haja 65letnica vladanja našega presvitlega cesarja

Franca Jožefa I. Župnišče je bilo na predvečer lepo razsvetljeno. Dne 2. decembra pa je bila slavnostna pridiga o vzglednem življenju Habsburžanov, osobito našega presvetlega jubilarja. Po slovesni sv. maši je č. g. župnik blagoslovil in na zastavo šolarjev pripel 2 traka: rudečega z napisom v trajni spomin 65letne- ga vladanja Njih Veličanstva Franca Jožefa I. in ze- lenega z napisom: „312. Konstantinov jubilej. 1913. Nato se je zapela zahvalna in cesarska pesem. Tudi otroci so bili pri sv. maši in so nas očarali z lepim petjem. Zastopan je bil občinski odbor, krajni šolski svet, učiteljstvo, toplice, Požarna bramba in mnogo vernega ljudstva. Ta slavnost je bila pač ena naj- boljših na Dobrni.

c Polzela. Pri nas ni letos od naših kmetov nih- če dal v šulferajnsko šolo vpisati niti enega otroka, pač pa jih prihaja iz braslovške občine toľko, da bi brez istih omenjena šola obstati ne mogla. Pred ne- kaj dnevi sem vprašal nekega Braslovčana: „Kako je to? Vaša občina je na glasu kot ena najbolj narodno zavednih, pa vendar prihaja toľko otrok v tukajšnjo šulferajnsko šolo.“ — On mi odgovori: „Vedi, da med žitom tudi nekaj ljulike zraste, če družega ne, pa ple- ve. Kar jih je od Kmečke Zveze, nobeden ne pošilja otrok v to narodno mučilnico, ampak le oni liberalni „narodnjaki“, ki berejo „Narodni List“. Narodna stran- ka naj bo ponosna na take svoje pristaše, posebno pa njih general dr. Alois Kukovec.

c Braslovče. Z veseljem smo brali v listih poro- čilo o govoru poslanca Roškarja, ki je kot manjšinski poročevalec govoril dne 27. novembra v državni zbor- nici proti osebni dohodnini. Nikdar še ni bilo ljudstvo tako razburjeno, kakor zadnje čase, ko se mu osebno- dohodninski davek tako brezobzirno nalaga. Večkrat slišimo uradnika, ki pravi, da tudi on mora plačati, zakaj bi kmet ne. Toda pogledimo, je-li to resnično? Če vzamemo malega kmeta, ki ima 50 K direktnega (cesarskega) davka, občinskih doklad plačuje 100%, če ne več, potem okrajne in deželne doklade, plača gotovo letno 150 K in še več. Torej plača mali po- sestnik že itak toľko davka, kakor uradnik, ki ima 7.200—7800 K letnih dohodkov in je prideljen k 28. stopinji. Žalostno je zares gledati, da mnogi, ki se je od zore do noči trudil, da bi si priboril vsaj naj- potrebnejše, da ravno tega že tudi sedaj preiskuje davčna oblast, da bo poskrbela, da si ne bo preveč opomogel. Če se primerja trpljenje kmeta in uradni- ka, dolgost njihovega dnevnega dela, njihov hrano in obleko, potem je pač neumestno, postavljati kmeta in uradnika skupno k enim dolžnostim. Dovolimo si vpra- šati našo slavno vladu, zakaj pa gredo naši kmetje v tako velikem številu v Ameriko, zakaj pa uradništvo ne? Ali ne vidi vlada, kako močno pada kmečki stan in zakaj pa se uradniški tako množi? Ali bo imel še kmet veselje do dela, če vidi, da ga čaka plačevanje, zato, ker je bil priden?

c Vransko. Dne 28. novembra so našli v potoku na Ločici mrtvega nekega Martina Friškoveca iz Mengša. Ker se ga je bil preveč nalezel, je padel, si dvakrat strl nogo, zašel v potok, ki je zelo plitev, in tankaj zmrznil. Nesrečni! alkohol! Ponoči nikdo ni mogel slišati njegovih klicev na pomoč.

c Savinjska dolina. Za zidanje nameravane bolnišnice usmiljenih bratov pri Zalcu je doseglj 165 tisoč zagotovila, in kakor kažejo moderni načrti, bo stalo poslopje 500.000 K. Kaj naj torej storimo? Ljud- stvo zmiraj povprašuje, kdaj bomo začeli zidati. A s 165.000 kronami ne moremo, ker posvetna višja ob- last ne dovoljuje in tudi vodstvo usmiljenih bratov ne more začeti, dokler ni večjega zagotovila. Kakor je vsakemu znano, je potrebna in bi bila koristna za Spodnje Štajersko taka bolnišnica, torej naj pokaže ljudstvo željo do zavoda s tem, da vsak z izdatnim prispevkom pripomora, da se želja uresniči. Zatorej še vodstvo usmiljenih bratov enkrat ponižno prosi vse tiste občine in denarne zavode, ki smo jim poslali prošnje, a nam še niso dali odgovora, naj nam odgo- vorijo, ali nas bodo s kako svoto podpirali ali ne? Tu- di po mnogih občinah in župnijah so se razdelile u- glednim in zanesljivim osebam nabiralne pole, a mno- go jih je, ki še obljubljenega dela niso storili; zato- rej prosimo vse tiste, ki še niso oddali nabiralnih pol med ljudstvo, da bi podpisal vsak svoj prispevek za zidanje bolnišnice, kateri se bo še-le izplačal takrat, ko začnemo delati človekoljubni zavod; naj storiijo te- žavno in trudapolno delo vsaj do novega leta in poš- ljejo nabiralne pole na provincijalat usmiljenih bra- tov v Građec, Annenstraße, št. 4. Tudi druge dob- rotnike, kateri so nam naklonjeni in jih še nismo o- seбно nadlegovali, naj se oglasijo do novega leta, ker ob novem letu bomo sklepali, ali zamoremo začeti ali ne. Vsem dosedanjim dobrotnikom pa izreka vod- stvo usmiljenih bratov iskreno zahvalo.

c Sv. Ema. Dne 30. novembra je imel ravna- telj g. I. Belle poučno gospodarsko predavanje, ki je bilo za nas zelo pomembno. Predavatelju prisrčna hva- la!

c Gornji Grad. Ženski bralni krožek se sha- ja vsak teden pri neki amerik. „soštarici“, novoštif- ski pošni pot pušča namreč tam poleg Kneblnovega „Domoljuba“ tudi Podmiršakov in Matjažev „Narodni List“, kar radovedno ženstvo posebno vleče. Odločne ženske naj v prihodnje zavrnejo komodnega pota z „Narodnim Listom“ na pravi naslov, mesto da njego- v vsebino vpiče svoje dece čitajo glasno. To bi bil naš pameten nasvet, če ga hočejo upoštevati. Za de- co so zgodbe in katekizem najprimernejše berilo. — Tudi v neko drugo gostilno v trgu, kjer se mlada de- leta posebno za „Dan“ zanimajo, in ga katoliško-na- rodnim gostom vsiljujejo, bomo v kratkem posvetili,

oziroma si premislili ob takih društvenih prireditvah podpirati nasprotnice in zasmehovalke svojega prepričanja.

c Sv. Frančišek Ksav. Kakor vidite, gospod urednik, imamo tukaj pri Sv. Frančišku može, ki se kaj neradi prištevajo k liberalcem, pa vendar so, in to so ravno letos najbolj pokazali s tem, da so odstopili od Družbe sv. Mohorja. Evo njih imena: Prvi je nadučitelj Trčak, potem njegov ponižni sluga Jože Zabeznik, kot tretji je odbornik Narodne Stranke, g. Trnan, za tem pa še pristopica učitelj Ignacij Strmecki. Upisana tudi letos ni šola, kakor je bilo doselej v navadi. No, g. Trčak in Zabeznik, nič nimamo proti temu, če ste odstopili omenjeni može, a šola bi pa vendar morala biti upisana. Ali so mogoče knjige Družbe sv. Mohorja tudi strup, kakor je „Slovenski Gospodar“ in drugi v krščanskem duhu pisani časopisi, kakor vi pravite in okrog trosite? Pa vi, s tem, da ste odstopili, ste mislili število udov v naši župniji znižati, a vzlic vašemu odstopu smo še napredovali.

c Trbovlje. Dr. Kukovec je takrat spal v Gradcu, ko bi bil moral glasovati in govoriti proti davku na pivo. Pri nas pa se je mogočno razkorajil proti temu davku. Škoda, da še nismo vedeli, kako je spal, ko so drugi govorili in glasovali o davku na pivo. Prihajemo, da je naš poslanec dr. Benkovič govoril in glasoval proti temu davku.

c Hrastnik--Dol. Tudi po naši dolini širijo liberalni in mokraški prismojenci, pa tudi „inteligenti“, knjižuro: „Johanea“, katera ima namen, sramotiti duhovniški stan, ki pa jasno kaže, kako plitvi, duševno propadli in neumni so tisti, ki to priporočajo. Bog daj norcem pamet!

c Laški okraj. Liberalni „Slovenski Narod“ z dne 10. novembra, št. 258, napada našega vrliga poslanca dr. Benkoviča in mu očita, da se premalo brigal za svoje volilce, ker baje pri sodnih imenovanjih prepušča vse drugim. Mi bi liberalne gospode vprašali, kdo se je pa v spomladi ob priliki znane nemške posojilniške zadeve brigal za slovenske kmete, ali mar dr. Kukovec? Tudi je lansko leto zaradi ceste Rimske Toplice—Jurkloster se prizadeval med prizadetimi, da se je rešila zadeva v splošno zadovoljnost ljudstva. (Zaradi najemnine, katera se plačuje od občin južni železnici za cesto Rimske toplice—Gračnica.) Nadalje opozarjamo na razne podpore po uimah itd. Seveda je še mnogo, kar čaka na rešitev. Saj tudi Bog ni ustvaril sveta v enem dnevu. Liberalni časnikar pravi proti koncu: „Na vsak način ma svetujemo, naj si ne upa pred volilce.“ Zares čudno je, ali ste že pozabili na krasno uspehi shod v aprilu v Laškem in pa na vaše klavrne shodiče, ki jih prirejate ob času volitev. Da, s spančkanjem v zbornici in vodiško Johanco rešujejo liberalci slovensko ljudstvo.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Dekl. Zveza ima 8. grudnia svoj redni občni zbor v prostorih novega Društvenega doma.

c Loka pri Zsumu. Na praznik, dne 8. decembra ob pol 3. uri popoldne se vrši v Loku pri Zsumu v hiši g. Florjana Gajšek zborovanje Kmečke Zveze, na katerem govorita drž. in dež. posl. dr. Franc Jankovič in urednik Fr. Zehot. Kmetje, obrtniki, delavci in vsi drugi naši pristaši, pridite v obilnem številu.

c Loka pri Zidanem mostu. Tukajšnjo Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 7. t. m. po večernih v župnijskem prostoru igro „V tem znamenju boš zmagal“. Vstopnina: sedeži po 1 K, stojišča po 40 vin. Prijatelji društva pridite.

c Kmet. podružnica za vranski okraj priredi meseca decembra t. l. sledeča pomena zborovanja: dne 7. decembra po prvem cerkvenem opravilu na Polzeli, popoldne ob 3. uri na G-milskem; dne 8. decembra po prvem cerkvenem opravilu v Braslovčah in popoldne ob 3 uri v Letušu. Zborovanja se vrše v šoli in bode predaval kmet, potovniki učitelj g. Goričan. Ob enem se bode pobirala letnina in vpisavali novi udje.

Brežiški okraj.

b Brežice. Bil je samo en glas v nedeljo: Bila je krasna slavnost, ki jo je priredilo naše izobraževalno društvo v proslavo Konstantinovega jubileja, in je lahko vsakemu globoko žal, ki se je iz brezbriznosti ni udeležil. Domači g. kaplan je v svojem govoru označil pomen jubileja, potem pa govoril o razvoju vere Križanega na Balkanu. Nato so tri deklice kot geniji (angeli) proslavljale z lepo deklamacijo sv. Križ, igralke pa so prav lepo uprizorile slavnostno Sardenkovo igro: „Skrivnostna zaroka“, ki je vsakogar globoko ganila. Vmes pa smo slišali 2 prelapa samospeva. Častno je za Izobraževalno društvo, da je moglo prirediti kaj tako lepega; zato pa zasluži veliko večje zanimanje med farani in vsestransko podporo v svojem plemenitem delu!

b Brežiška okolica. V Globokem so ustanovljali liberalci v nedeljo, dne 23. novembra podružnico Ciril Metodove družbe za župnije: Artiče, Sromlje in Pišce. Da je bila blamaža tem popolnejša, najeli so govnika iz Ljubljane, kateri je zbranim učiteljem — bilo jih je ravno 1 ducat — in 3 posestnikom, ki slede vedno nemo početju učiteljstva, polagal na srce namen in pomen Ciril-Methodarstva. Ako bi se slo tukaj za resničen, pravi namen, priskočiti stiskanim obmejnim bratom na pomoč, bi ta korak globoških liberalcev seveda odobraval in pozdravljali. A tukaj imajo ti ljudje vse druge namene. Malenkostni po številu, navidezno mirni, v resnici pa potuhnjeni politiki neprestano tuhtajo, kako spraviti propadli liberalizem v Globokem zopet na trdna tla. Poskušali so že na vse mogoče načine. Da bi si zagurati lokal, obkolili so z neverjetno zvitostjo gostilničarja Lepšina, kateri pa kot moder mož seveda tudi liberalcem za denar rad postreže. Zgorajšnji ustanovni shod naj bi jim pa služil kot vada za njih mreže, v katere so upali dobiti nekaj kalinov. No, slednjč bodejo le uvideli, da li-

beralcem ne — stori — na globoški zemlji. Kot tamošnji rojak poznam dobro Globočane in sem prepričan, da bode na Gabernici preteklo še mnogo, mnogo vode, predno bode cvetela v Globokem liberalna pšenica.

b Dobova. Pozno v jesen je. Listje pada z mrzlično hitrostjo iz drevja, znamenje, da bo skoro zima tu. Naš znani lažnjivi tintomaz in dopisun „Narodnega Lista“ se tega zaveda, zato tudi hiti s svojimi lažmi, kakor bi hotel doseči „rekord“ in si zaslužiti spomenik, kakoršnega postavljajo ob tem času na otoku otoku Borneo največjim lažnjivcem in obrekovalcem. Na tem otoku prebiva namreč plemo, ki toliko drži na resnicoljubnost, da onemu, ki med letom najbolj laže in obrekuje, v mesecu listopadu postavi spomenik iz listja. Spomenik postavijo na ta način, da v obliki piramide zlože na kup drevesno listje; kdor gre mimo takega spomenika, mora pobrati nekaj listja in ga vreči na odločeni kup, pri tem pa preklinjati lažnjivca, v čegar sramotni spomin in svarilni opomin drugim se je spomenik postavil. Tak spomenik zasluži tudi naš občeznani liberalni lažnjivi kljukec in dopisun „Narodnega Lista“.

b Rajhenburg. Že večkrat smo opazili, da imajo nekateri mladi vozniki navado, s polnimi in še bolj pa s praznimi vozovi divjati skozi trg. V soboto, 23. novembra zvečer o mraku je neki tak divjak divjal z vozom po cesti in povozil ženo Flisovo, gospodinjvo v starem gradu. Povožena je čez nogo in trebuh, tudi leva roka je poškodovana. Nevarnost je velika vsled velike izgube krvi zaradi notranjih poškodb. Zeleti bi bilo, da bi se proti prenašnim vožnjam z vso strogostjo postopalo. Tukaj g. župan, je primeren delokrog v varstvo tistih, ki so vam izročeni v oskrbo! Čemu je pa rešar v občini, čemu ga plačujemo? Po našem mnenju ni dovolj, da stoji nekje zunaj trga tablica z zarujavelim napisom: „Naglo voziti je prepovedano“, ampak treba je dosledno zatirati to slabo in nevarno razvado, drugače se bodo še znanprej godile nerodnosti in nesreče.

b Rajhenburg. Tukaj ob štajersko-kranjski meji lahko opazujemo volilni boj, ki se sedaj vrši na Kranjskem za deželni zbor. Kranjski kmetje po veliki večini nič nečejo več vedeti o liberalcih. Ni nobeno čudo, kajti vodja liberalcev je tako-le psoval kmete: „Kmet je farovška kunjca in polbaba.“ (Shod v Kostanjevici.) „Naše kmečko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.“ „Kmetje so nečedna druhal, ki je prilezla iz farovških hlevov in svinjakov.“ (Shod v Črnomlju.) Kmet, ki še kaj drži na svojo stanovsko čast, res ne more hoditi z liberalno stranko.

b Rajhenburg. Poučni tečaj, ki sta ga vodila gg. Rožnik in Pušenjak, je bil zelo zanimiv. Škoda samo, da se ga ni udeležilo več kmetov, ker zlasti pri nas opazujemo, kako se ljudje vsled nevednosti pri gospodarstvu trumoma selijo v druge kraje, češ, da si bodo tam nagraabili denarja. Doma se uči umno gospodariti, pa ti ne bo treba trpeti v tujini kot suženj kapitala. Če se torej še kedaj potrudijo gospodje od Kršč. Soc. Zveze k nam, upamo, da bo udeležba veselejša.

b Mali Kamen. Dne 28. novembra t. l. je legla k zadnjemu počitku Terezija Moškon. Rajna je bila v poseben vzgled krščanskim materam in gospodinjam. Bila je zanesljiva, vestna delavka, zato je preskrbela svojemu dobremu sinu lepo imetje. Od skromnega življenja in trudapolnega dela počivaj v miru!

b Blatno pri Globokem. Naši liberalčki so zelo kumštni postali. Da bi privabili na svoj ustanovni shod podružnice sv. Cirila in Metoda tem več poslušalcev, razposlali so vabila vsem našim pristašem in pri tem zelo narодно klicali: „Kar čuti slovensko (zakaj ne liberalno?), vse na shod! No, in ker naši ljudje dobro vedo, kaj razumejo liberalci s svojo slovensčino, namreč liberalizem, so tudi res prišli vsi, ki čutijo liberalno. Bilo jih je z vsemi okoliškimi učitelji skupaj — 15. Prišedši govnik iz Ljubljane ni vedel, ali bi govoril ali se kar odpeljal domov. Saj učitelji so že tako dovolj narodni, samo 3 liberalnim kmetom pa se tudi ni izplačalo pridigovati. Je pač smola. Pri-poveduje se, da so šolski otroci pisali taka vabila med poukom. Mislimo, da te stvari ravno ne spadajo v šolo, ker vemo, da se še drugih potrebnih predmetov zelo malo nauče. Si bo pač treba početje naših narodnih učiteljev nekoliko bolj ogledati.

b Dobje. V nedeljo, dne 7. grudnia 1913 pride popoldne ob vsakem vremenu točno po večernih v šolo v Dobje veličastni Miklavž v spremstvu angeljev in parklja. Izpraševal bo mladino molitve in nekoliko iz učnih predmetov, o Slovincih in Slovanah sploh. Poslušal bo deklamacije in petje šolske mladine ter ženskih pevskih zborov. Ob zvokih novonastanovljenega orkestra bo obdaroval otroke in odrasle s primernimi darovi. Prireditelj ima vzgojni poučni in zabavni namen ter bo nudila pričujočim obilo dušnega užitka.

b Rajhenburg. V ponedeljek na praznik Brezn. Spočetja se vrši redni mesečni sestanek Dekliške Zveze po večernih. V nedeljo, dne 14. decembra po večernih prvi sestanek Mladiške zveze; od sedaj znanprej se bodo torej vršili redni mesečni sestanki za dekleta vsako prvo nedeljo v mesecu, za mladeniče pa vsako drugo nedeljo. Orli, ne pozabite, da morate ob teh sestankih kot voditelji vseh dobrih mladeničev dajati dober vzgled! Pevske vaje za Dekl. Mar. družbo se vrše v bralni sobi vsako nedeljo od 1.—2. ure. Prihajajte rade vse, ki imate posluš in veselje do lepih pesmi!

Najnovejše.

Duhovniška vest. Župnijski Razbor nad Loko dobi g. Nikolaj Jamšek, kaplan v Trbovljah.

Državni zbor. V torek in večer je zbornica nadaljevala razpravo o osebni dohodnini. V torekovi seji sta govorila poslanca Pišek in dr. Verstovšek. Prvi je v svojem govoru zahteval, naj se postavno določi, kateri izdatki se posestnikom na deželi pri oseb-

ni dohodnini odštejejo. Pravično bi bilo, ako bi se postavno določilo, da so dohodki kmečkih posestev, dokler so ti edini dohodek posestnika, prosti osebno-dohodninskega davka. Stavil je končno predlog, da se v določila v postavo o osebni dohodnini sprejme točka, da v bodoče posestnikom, kateri imajo od svojega posestva samo 500 K katastralnega čistega dohodka, ni treba vlagati priznalic za osebno dohodnino. Dr. Verstovšek je začel svoj govor v slovenskem jeziku in je ostro prijel poročevalca nemškega poslanca dr. Lichta, kateri je v svojem poročilu trdil, da storijo davčne oblasti le svojo dolžnost, ako nadlegujejo posestnike z osebno dohodnino. Govornik je ostro zavrnil dr. Lichta in mu dokazal, da se kmetu, ki mora plačevati osebno-dohodninski davek, godi velika krivica. Opisal je tudi, kako posebno nemški uradniki z osebno-dohodninskim davkom pritiskajo ubogo kmečko ljudstvo. — Od 4. do 11. decembra bo v državnozbornem zasedanju odmor, ker bo zboroval gališki zbor.

Volitve na Kranjskem. Liberalci so uporabili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da bi spravili pri volitvi iz splošne kurije kakega svojega kandidata na plan. Na tisoče umazanih tiskovin, kjer so blatili našo stranko in voditelje, so vrgli med ljudstvo, vse, kar v liberalnem taboru leze ino gre, se je vdirnjalo za agitatorje. Liberalci so lagali kar se je dalo. A ves trud je bil zastoj. Po celid želisi osi-jajno zmagal kandidatin naše Slovenske Ljudske Stranke. Še celo v Ljubljani je prišel naš kandidat v ožjo volitev. Izid volitev je sledeči: Ljubljanska okolica Mihael Dimnik (naš) 4626, liberalcec Knez 1917 glasov. Radovljica: Ivan Piber (naš) 3990, liberalcec Kržišnik (Trebušnik) 1654. Kranj: Evgen Jare (naš) 5052, Dolenc 2044. Litija: dr. Ivan Zajc (naš) 4642, liberalcec Tauer 1425. Vrhnika: Anton Kobi (naš) 4958, liberalcec Majdič 1934. Kamnik: Ivan Lavrenčič (naš) 4846, liberalcec Slokar 1529. Postojna: dr. Vladislav Pegan (naš) 5480, liberalcec Gašpari 3106. Novo Mesto: Alojzij Mihelčič (naš) 5331, liberalcec Škerlj 980. Kočevje-Ribnica: Fr. Jaklič (naš) 5487, liberalcec Andolšek 983. Krško: Ivan Hladnik (naš) 4956, liberalcec Kožar 1292 glasov. Kandidatje S. L. S. so dobili v splošni skupini, všteti Ljubljano, 50.894, liberalci z Ljubljano vred pa samo 22.148 glasov. — He, vi štajerski liberalci, ki ste prerokovali „burjo“, „ožje volitve“ in „propad klerikalcev“ na Kranjskem, kaj pravite k tej veličastni zmagi? — Na Slovenskem z liberalcem ni prostora!

Na Hrvaškem. Kakor poročajo listi, se bodo volitve za hrvaški sabor vršile že 16. decembra. Sabor bo baje sklican že za 19. t. m. — Cesar je dne 2. decembra novega bana barona Škrleca v cesarskem gradu na Dunaju zaprisegel.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 27. novemb. 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni volji, tolsti 88—106 kron (izjemoma 110 kron), poltolsti 72—86 kron; suhi od 62—70 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 64—82, poltolste od 42—64, suhe od 30—42, biki od 64—82, dojne krave do 4. teleta od — do — K, šes 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 80 kron. Kupčija slaba, cene neispremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0'96, K 1'20 teleta Ia (izjemoma cena od K 1'24 do K 1'28); mlade svinje od K 1'48 do K 1'56; nemške pitanske svinje od K 1'36 do K 1'46; ograke pitanske svinje Ia od K 1'32 do K 1'36; ograke pitanske svinje IIa od K 1'30 do K 1'32; mesne svinje od K 1'28 do K 1'30; boenjačke pitanske svinje, od K 1'10 do K 1'24; ovce od K —'80 do K —'90; kozliči in jagmeta od K —'— do K —'—. Kupčija slaba, cene so se dvignile.

Ime pridelka	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	11	50	9	50	12	—	9	50	9	—
Rž	9	50	8	25	8	50	8	—	8	—
Jecmen	8	50	7	25	9	—	9	—	8	—
Oves	9	—	8	50	10	—	9	—	7	50
Koruzna	8	—	9	75	10	—	9	—	7	—
Proso	9	50	11	50	17	—	—	—	9	—
Ajda	12	—	10	—	11	—	—	—	9	50
Seno sladko	5	88	4	—	3	—	5	—	4	50
„ kisló	5	—	—	—	2	25	4	50	4	—
Slama	8	75	2	25	2	80	3	60	2	50
Fižola	18	50	—	—	11	50	—	—	18	50
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leče	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	08	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kisló	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—
Repa, kislá	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	96	—	—	—	—	—
„ kislá	—	—	—	—	96	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	06	—	—	—	—	—

Listnica uredništva.

Neova: Odstopili „Našemu Domu“. — Ponikva: Vaše „javno vprašanje“ glede Ž, je po naših mislih boljše, če izostane. Pozdravljeni — Artice: Premalenkosna oseba, da bi se z njo bavili. Pišite raje kaj drugega. — Dopis z Pohorja: Brez podpisa, je roman z drugimi enskimi tovariši v koš 8 št. 102 nam je premalo povedano. — St. Jur ob Ščavnici: Hvala lepa za poročilo o nesreči. Prosimo večkrat kaj, da ljutomerski okraj ne bo zaostal za drugimi. Pozdrave! — Svetinje: Pečat na pismu nosi datum 1./XII, a pismo smo dobili še-le ob sklepu uredništva. Porabimo prihodnjič Pozdravljeni! — Mozirje: Oprostite! Z vsakim dopisom, ki ste nam zadnjič vpslo, bi si naprtili tožbo ali celo konfiskacijo. Previdnost! — Globoko: Ostalo prihodnjič!